

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH W ZESPOLE PRZEDMIOTÓW HUMANISTYCZNYCH W POWIATOWYM ZESPOLE SZKÓŁ NR 1 W PSZCZYNIE

Rodzaj niepełnosprawności	Dostosowania z języka polskiego	Dostosowania z języków obcych	Dostosowania z historii, wos, wiedzy o kulturze, edukacji dla bezpieczeństwa, religii
Niepełnosprawność umysłowa w stopniu lekkim	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań • dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie • wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury • odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego • formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady • częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień • należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach • prace stylistyczne przeprowadzać indywidualnie w wolniejszym tempie, gdyż osoby te często nie nadążają za klasą potrzeba większej ilości czasu i powtórzeń na opanowanie materiału 	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszanie ilości słówek do zapamiętania • pozostawianie większej ilości czasu na ich przyswojenie • odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy i z czego dokładnie uczeń będzie pytany wymagania w wypowiedzianiu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • w związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi); podobnie postępować przy powtórkach pozostawianie większej ilości czasu na przygotowanie się z danego materiału (dzielenie go na małe części, wyznaczanie czasu na jego zapamiętanie i odpytywanie)
Poziom inteligencji niższy niż przeciętny	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszanie ilości, stopnia trudności i obszerności zadań; • dzielenie materiału na mniejsze partie, wyznaczanie czasu na ich opanowanie i odpytywanie; 	<ul style="list-style-type: none"> • zmniejszanie ilości słówek do zapamiętania; • pozostawianie większej ilości czasu na ich przyswojenie; • odpytywanie po uprzedzeniu, kiedy 	<ul style="list-style-type: none"> • w związku z dużym problemem w selekcji i wyborze najważniejszych informacji z danego tematu można wypisać kilka podstawowych pytań, na które uczeń powinien znaleźć

	<ul style="list-style-type: none"> • wydłużanie czasu na odpowiedź, przeczytanie lektury; • wprowadzanie dodatkowych środków dydaktycznych np. ilustracje, ruchomy alfabet; • odwoływanie się do znanych sytuacji z życia codziennego; • formułowanie pytań w formie zdań o prostej konstrukcji powołujących się na ilustrujące przykłady; • częste podchodzenie do ucznia w trakcie samodzielnej pracy w celu udzielania dodatkowej pomocy, wyjaśnień; • zajęcia w ramach zespołu dydaktyczno-wyrównawczego, gdzie szczególnie u młodszych dzieci należy oprócz wyjaśniania bieżących zagadnień programowych usprawniać funkcje poznawcze (procesy intelektualne i percepcyjne), (zajęcia dodatkowe są niezbędne, bowiem dziecko z inteligencją niższą niż przeciętna nie jest w stanie opanować tych umiejętności tylko dzięki pracy na lekcji i samodzielnej nauce własnej w domu); • należy zezwolić na dokończenie w domu niektórych prac wykonywanych na lekcjach; • dyktanda przeprowadzać indywidualnie w wolniejszym tempie, gdyż dzieci te często nie nadążają za klasą; • potrzeba większej ilości czasu i 	<p>i z czego dokładnie uczeń będzie pytany;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymagania w wypowiedzianiu się na określony temat ograniczyć do kilku krótkich, prostych zdań. 	<p>odpowiedź czytając dany materiał (przy odpytywaniu prosić o udzielenie na nie odpowiedzi). Podobnie postępować przy powtórkach;</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozostawianie większej ilości czasu na przygotowanie się z danego materiału (dzielenie go na małe części, wyznaczanie czasu na jego zapamiętanie i odpytywanie).
--	--	--	---

	powtórzeń na opanowanie materiału.		
Słabe słyszenie	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnić dobre oświetlenie klasy oraz miejsce dla ucznia w pierwszej ławce najlepiej w rzędzie od okna, będąc blisko nauczyciela, może słuchać jego wypowiedzi i jednocześnie odczytywać mowę z ust, • Umożliwić odwracanie się w kierunku kolegów odpowiadających na lekcji, co ułatwi lepsze zrozumienie ich wypowiedzi, • Nauczyciel powinien stać w pobliżu ucznia zwrócony twarzą w jego stronę, nie powinien chodzić po klasie lub być odwrócony twarzą do tablicy, • Należy mówić do ucznia wyraźnie, używając normalnego głosu i intonacji, unikać gwałtownych ruchów głową czy nadmiernej gestykulacji, • Zadbać o spokój i ciszę w klasie, eliminować zbędny hałas, • Upewnić się, czy polecenia kierowane do całej klasy są właściwie rozumiane przez ucznia niedosłyszającego, • Uczeń niedosłyszający powinien siedzieć w ławce z uczniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawdzać stopień zrozumienia adresowanych poleceń i instrukcji, • Pozostawić większą ilość czasu na odpowiedzi, • Dostosować do ucznia tempo pracy • Stwarzać optymalne warunki akustyczne (uczeń siedzi blisko odtwarzacza, wyeliminować zbędny hałas, w miarę możliwości stwarzać okazję do dodatkowego odsłuchania tekstu), • Podczas oceniania uwzględniać trudności ucznia dotyczące wymowy, akcentu, • Przygotować uczniowi przed lekcją plan pracy i przekazać go uczniowi, aby mógł być na bieżąco z każdym etapem lekcji, 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń powinien zajmować w Sali lekcyjnej miejsce, z którego będzie najlepiej słyszał nauczyciela, • Zapewnienie optymalnych warunków akustycznych, • Wyrazne artykułowanie z właściwą intonacją, • Upewnianie się czy uczeń zrozumiał polecenie, • Monitorowanie sporządzanych przez ucznia notatek i wykonywanych ćwiczeń, • Częste powtarzanie informacji, • Częste stosowanie pomocy wizualnych • Ograniczenie ilości prac domowych, • Dostosować tempo pracy do możliwości percepcyjnych ucznia, • Nie gestykulować gwałtownie, • Nauczyciel nie powinien jednocześnie pisać na tablicy i komentować, należy stać przodem do ucznia, • Praca z tekstem pod kierunkiem nauczyciela

	<p>zdolnym, zrównoważonym emocjonalnie, który będzie mu pomagał,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Często używać pomocy wizualnych i tablicy, • Aktywizować ucznia do rozmowy poprzez zadawanie prostych pytań, podtrzymywanie jego wypowiedzi przez dopowiadanie pojedynczych słów, umowne gesty, mimikę twarzy, • Wydłużyć czas na przeczytanie danego tekstu, nauczyciel może przygotować uczniowi pytania pomocnicze, • Pisanie ze słuchu można zastąpić inną formą ćwiczeń w pisaniu, • Przepisywanie zdań z uzupełnieniem luk odpowiednimi wyrazami, • Utrwalać znane zasady pisowni i zwroty gramatyczne poprzez dobieranie odpowiednich wyrazów, uwzględniając ich rodzaj, osobę i liczbę, • Przy ocenie prac pisemnych nie oceniać błędów wynikających z niedosłuchu • Doceniać zaangażowanie ucznia, 		
Słabe widzenie	<ul style="list-style-type: none"> • Właściwe umiejscowienie w klasie zapobiegające odbłaskowi pojawiającego się w pobliżu okna, zapewniające właściwe 	<ul style="list-style-type: none"> • Udostępnianie materiałów drukowanych większą czcionką, • Wyróżnienie ważnych treści za pomocą markera, 	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowanie oświetlenia w Sali do potrzeb ucznia, • Dostosowanie miejsca pracy ucznia do jego potrzeb (blisko

	<p>oświetlenie i widoczność,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Udostępnienie tekstów w wersji powiększonej, • Zwracanie uwagi na szybką męczliwość ucznia, wydłużanie czasu na wykonanie określonych zadań, • Umożliwienie korzystania z lektur w postaci audiobooków, • Częste zadawanie pytania – „co widzisz?” w celu sprawdzenia i uzupełnienia słownego trafności doznań wzrokowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczenie ilości materiałów do czytania, • Zapewnieni czasu na wypoczynek oczu i wydłużenie czasu pracy przeznaczonego na pracę z tekstem, • Umożliwienie pracy z użyciem sprzętu wspomagającego widzenie np. laptopa, lupy, • Zapewnić odpowiednie oświetlenie w miejscu pracy, • Przewaga odpowiedzi ustnych nad pisemnymi 	<p>nauczyciela, tablice, kontrasty barwne dla lepszej orientacji),</p> <ul style="list-style-type: none"> • Powiększona i wytłuszczona czcionka w tekście, • Dostosowanie innych elementów graficznych w tekście do potrzeb ucznia, • Ćwiczenia nie mogą angażować receptorów wzroku dłużej niż 15 minut, • Wydłużenie czasu pracy podczas testów i sprawdzianów, • W miarę możliwości częste korzystanie ze sprzętu audio (audiobooki), • Dopuszczenie pisania prac domowych na komputerze, • Monitorowanie pracy ucznia na lekcji poprzez zadawanie pytań „czy rozumie”, „czy dobrze widzi?”, • Opracowywać zagadnienia w postaci tabel, schematów
autyzm	<ul style="list-style-type: none"> • omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej) • podawanie poleceń w prostszej formie, dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części (im bardziej złożone zadanie, tym większe prawdopodobieństwo, że uczeń zablokuje się i nawet nie rozpocznie jego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej) • podawanie poleceń w prostszej formie, dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części (im bardziej złożone zadanie, tym większe prawdopodobieństwo, że uczeń zablokuje się i nawet nie rozpocznie jego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawianie niewielkich partii materiału i o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej) • podawanie poleceń w prostszej formie, dzielenie złożonych treści na proste, bardziej zrozumiałe części (im bardziej złożone zadanie, tym większe prawdopodobieństwo, że uczeń zablokuje się i nawet nie rozpocznie jego

	<p>wykonywania albo zaprzestanie wykonywania w trakcie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosowanie pochwał ucznia, który już pamięta o czymś, o czym wcześniej zapomniał (nienależy oczerniać go ani nie „męczyć”, gdy mu się to nie uda; uczeń z Autyzmem może zacząć wierzyć, iż nie potrafi zapamiętać, że np. musi przynieść na zajęcia wymagane rzeczy) • wprowadzanie nowych treści i zadań wymaga szczegółowych objaśnień (często bardziej przydatne okazują się instrukcje obrazkowe w porównaniu ze słownymi bądź kombinacja jednych i drugich) • przywoływanie uwagi ucznia (uczniowie mogą koncentrować się na jakiś dźwiękach lub ruchomych obiektach i nie być w stanie odwrócić od nich uwagi) • wykorzystywanie szczególnych talentów ucznia (np. niewiarygodną pamięć związaną z przeczytanymi książkami, usłyszonymi przemówieniami czy statystykami) • nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy korzystać z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi 	<p>wykonywania albo zaprzestanie wykonywania w trakcie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosowanie pochwał ucznia, który już pamięta o czymś, o czym wcześniej zapomniał (nienależy oczerniać go ani nie „męczyć”, gdy mu się to nie uda; uczeń z Autyzmem może zacząć wierzyć, iż nie potrafi zapamiętać, że np. musi przynieść na zajęcia wymagane rzeczy) • wprowadzanie nowych treści i zadań wymaga szczegółowych objaśnień (często bardziej przydatne okazują się instrukcje obrazkowe w porównaniu ze słownymi bądź kombinacja jednych i drugich) • przywoływanie uwagi ucznia (uczniowie mogą koncentrować się na jakiś dźwiękach lub ruchomych obiektach i nie być w stanie odwrócić od nich uwagi) • wykorzystywanie szczególnych talentów ucznia (np. niewiarygodną pamięć związaną z przeczytanymi książkami, usłyszonymi przemówieniami czy statystykami) • nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy korzystać z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi 	<p>wykonywania albo zaprzestanie wykonywania w trakcie)</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosowanie pochwał ucznia, który już pamięta o czymś, o czym wcześniej zapomniał (nienależy oczerniać go ani nie „męczyć”, gdy mu się to nie uda; uczeń z Autyzmem może zacząć wierzyć, iż nie potrafi zapamiętać, że np. musi przynieść na zajęcia wymagane rzeczy) • wprowadzanie nowych treści i zadań wymaga szczegółowych objaśnień (często bardziej przydatne okazują się instrukcje obrazkowe w porównaniu ze słownymi bądź kombinacja jednych i drugich) • przywoływanie uwagi ucznia (uczniowie mogą koncentrować się na jakiś dźwiękach lub ruchomych obiektach i nie być w stanie odwrócić od nich uwagi) • wykorzystywanie szczególnych talentów ucznia (np. niewiarygodną pamięć związaną z przeczytanymi książkami, usłyszonymi przemówieniami czy statystykami) • nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy korzystać z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi
<p>Niepełnosprawność ruchowa (w tym z afazją)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosować tempo pracy ucznia do jego możliwości, • Nie wywoływać do tablicy, jeżeli ma trudności z poruszaniem się, • Udostępnić dodatkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Ułatwienie korzystania ze sprzętu medycznego (np. kule0) oraz pomocy naukowych takich jak laptop, • Stosować testy wyboru (pytania 	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowanie stanowiska pracy do specyfiki niepełnosprawności ucznia, • Środki dydaktyczne powinny być w zasięgu ręki ucznia,

	<ul style="list-style-type: none"> • materiały, notatki ksero, • Umieścić ucznia w ławce zapewniającej komfort i łatwe dojście do niego, • Oceniać treść wypowiedzi pisemnej, a nie estetykę pisma, PRZY AFAZJI • Tworzyć spokojną atmosferę w trakcie wypowiedzi ustnych, • Wydłużyć czas wypowiedzi ustnej, • Uwzględnić problemy z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi, • Umożliwić uzupełnienie wypowiedzi ustnej zapisem, 	<ul style="list-style-type: none"> • zamknięte), • Wydłużyć czas wypowiedzi pisemnej, • Podczas pisania zmniejszenie ilości tekstu, • Oceniać treść wypowiedzi a nie estetykę pisma PRZY AFAZJI • Tworzyć spokojną atmosferę w trakcie wypowiedzi ustnych, • Uwzględnić problemy z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi, 	<ul style="list-style-type: none"> • W przypadku niepełnosprawności kończyn górnych należy umożliwić zamianę prac pisemnych na odpowiedz ustną, • Uczeń powinien siedzieć w ławce z osobą sprawną ruchowo, PRZY AFAZJI • Wydłużenie czasu odpowiedzi ustnej, • Uwzględnienie problemów z wymową i artykulacją w czasie wypowiedzi, • Uzupełnienia wypowiedzi ustnej zapisem.
Choroby przewlekłe	<ul style="list-style-type: none"> • Zapewnić uczniowi poczucie bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego, • Pomagać w pokonywaniu trudności i uczyć nowych umiejętności, • Budować dobry klimat i relacje klasowe, • Traktować chorego ucznia jako pełnoprawnego członka klasy, • Uwrażliwienie uczniów na potrzeby i przeżycia dziecka chorego, • Motywowanie do kontaktów i współdziałania z innymi dziećmi, • Rozwijanie zainteresowań i samodzielności dziecka, 	<ul style="list-style-type: none"> • Umożliwienie pisania sprawdzianów w dodatkowych terminach, • Wykorzystanie okresów lepszego stanu zdrowia do pozyskania ocen z odpowiedzi ustnych, • Zapewnienie spokojnej atmosfery pracy z uwzględnieniem problemów wynikających z choroby. 	<ul style="list-style-type: none"> • Umożliwienie korzystania przez ucznia na lekcji ze sprzętu medycznego i leków, zgodnie z zaleceniami lekarza, • Dostosowanie miejsca pracy ucznia zgodnie z wymaganiami lekarza (blisko drzwi lub nauczyciela), • W przypadku dłuższej nieobecności umożliwienie zaliczenia materiału w dodatkowych terminach, • Stosowanie metod uspołeczniania (informacje o danej chorobie), • Unikanie gwałtownych zmian w codziennych czynnościach.

	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczać możliwości do osiągnięcia sukcesów, • Motywować do aktywności 		
ADHD	<ul style="list-style-type: none"> • Posadzić ucznia z dala od okna, uczniem ze spokojnym uczniem, • Nie zniechęcać i nie dyskwalifikować za złą odpowiedź, • Nie odpytywać w stanie silnego pobudzenia, • Wyznaczać uczniowi konkretny cel i działanie, • Dzielić zadania na mniejsze, możliwe do zrealizowania etapy, • Pomagać uczniowi w skupieniu Si na wykonywaniu jednej czynności, • Sprecyzować polecenia, • Skracać zadania poprzez dzielenie ich na mniejsze polecenia cząstkowe, sprawdzać stopień zrozumienia wprowadzonego materiału, • Dzielić dłuższe sprawdziany na części, • Wydłużać czas odpowiedzi, • Przypominać o terminach sprawdzianów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększona tolerancja na nietypowe zachowania podczas lekcji, • Aktywizowanie ucznia podczas zajęć – zapewnienie odpowiedniego tempa pracy i zróżnicowanie zadań, • Nie dyskwalifikować ucznia za złą odpowiedź, • Wymagać od ucznia większej koncentracji, • Posadzić ucznia z ADHD z uczniem spokojnym z dala od okna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń powinien siedzieć z uczniem spokojnym lub sam, • Konsekwentne stosowanie systemu nagród i kar, • Niedyskwalifikowanie za złą odpowiedź, • Precyzyjne formułowanie poleceń, • Umożliwienie częstej wypowiedzi (słowotok) z ukierunkowaniem na dany temat, • Monitorowanie sporządzanych na lekcji notatek, • Stosowanie repetycji, • Unikanie gwałtownych zmian w codziennych czynnościach, • Wydłużenie czasu pracy z tekstem, • Zwiększona tolerancja na nietypowe zachowania ucznia, • Ukierunkowanie na zajęcia dodatkowe (fakultety, zajęcia sportowe), • Wyznaczanie konkretnego celu i dzielenie zadań na mniejsze możliwe do zrealizowania etapy, • Zmniejszenie materiału przepisywanego z tablicy do zeszytu

<p>dysleksja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ograniczać czytanie obszernych lektur do rozdziałów istotnych ze względu na omawianą tematykę, akceptować korzystanie z nagrań fonicznych, w wyjątkowych przypadkach z ekranizacji, • Kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, • Ze względu na wolne tempo czytania i/lub pisania zmniejszyć ilość zadań do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużyć czas pracy ucznia, • Ograniczyć teksty do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku, • Na sprawdzianach wskazane jest stosowanie testów wyboru, zdań niedokończonych, tekstów z lukami, • Wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych, sprawdzanie wiadomości powinno odbywać się często i dotyczyć mniejszych partii materiału, • Unikać wyrywania ucznia do odpowiedzi, • Uczeń powinien zajmować 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyłączenie z oceny błędów ortograficznych, • Uwzględnienie w ocenie problemów z formą graficzną prac pisemnych, • Akceptowanie pisma drukowanego, • Materiały do czytania powinny być przejrzyste, pisane większą czcionką, • Wydłużyć czas pracy, • Kontrolować stopień zrozumienia przeczytanych przez ucznia poleceń, • Przewaga odpowiedzi ustnych przy ocenie nad pisemnymi, • Sprawdzanie wiadomości z mniejszych partii materiału, • Podczas prezentacji materiału zestawiać zjawiska gramatyczne z języka polskiego ze zjawiskami gramatycznymi charakterystycznymi dla języka obcego, • Podczas odczytu tekstu przez nauczyciela pozwalać na korzystanie z podręcznika przez ucznia, • 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń nie powinien czytać głośno przed całą klasą, • Monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia), • Precyzyjne formułowanie poleceń, • Wydłużenie czasu pracy z tekstem, • Jak najczęściej stosować środki wizualne i skojarzeniowe, • Monitorowanie stopnia zrozumienia czytanego tekstu przez ucznia.
------------------	--	---	--

	<p>miejsce blisko tablicy,</p> <ul style="list-style-type: none">• Podczas prac pisemnych nie oceniać poprawności ortograficznej lub oceniać ją opisowo, pozwolić uczniowi na korzystanie ze słownika ortograficznego podczas sprawdzianów i wypracowań,• Postępy w zakresie ortografii oceniać za pomocą dyktand z komentarzem, okienkiem ortograficznym, pisania z pamięci, zakres sprawdzianu powinien obejmować jeden rodzaj trudności ortograficznej,• Nie wymagać, aby uczeń czytał przy klasie głośno nowy tekst,• Częściej sprawdzać zeszyt ucznia,• Dać uczniowi czas na przygotowanie się do dyktanda poprzez podanie mu trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie,• Dyktanda sprawdzające można organizować indywidualnie,• Nie omawiać błędów wobec całej klasy,• W przypadku trudności w redagowaniu prac pisemnych uczyć tworzenia schematów pracy, planowania kompozycji		
--	---	--	--

	<p>wypowiedzi,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomagać w doborze argumentów oraz odpowiednich zwrotów i wyrażeń, • W przypadku trudności w odczytaniu pracy odpytać ucznia ustnie, • Pozwalać na wykonanie prac na komputerze, 		
dysgrafia	<ul style="list-style-type: none"> • Dostosowanie wymagań dotyczy formy sprawdzania wiedzy, a nie treści, wymagania merytoryczne są takie same jak dla innych uczniów, • Nauczyciel może poprosić ucznia, aby sam przeczytał nieczytelną dla nauczyciela pracę lub przepytac go ustnie z danego zakresu materiału, • Skłaniać ucznia do pisania literami drukowanymi lub na komputerze, 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyłączenie z oceny błędów ortograficznych, • Uwzględnienie w ocenie problemów z formą graficzną prac pisemnych, • Akceptowanie pisma drukowanego, • Materiały do czytania powinny być przejrzyste, pisane większą czcionką, • Wydłużyć czas pracy, • Kontrolować stopień zrozumienia przeczytanych przez ucznia poleceń, • Przewaga odpowiedzi ustnych przy ocenie nad pisemnymi, • Sprawdzanie wiadomości z mniejszych partii materiału, • Podczas prezentacji materiału zestawiać zjawiska gramatyczne z języka polskiego ze zjawiskami gramatycznymi charakterystycznymi dla języka obcego, 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń powinien siedzieć blisko nauczyciela, • Monitorowanie pracy ucznia (ćwiczenia, notatki), • Precyzyjne formułowanie poleceń, • Dopuszczenie pisma drukowanego oraz prac na komputerze, • Możliwość odczytania pracy domowej w przypadku niewyraźnego pisma, • Umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej

		<ul style="list-style-type: none"> • Podczas odczytu tekstu przez nauczyciela pozwalać na korzystanie z podręcznika przez ucznia, 	
dysortografia	<ul style="list-style-type: none"> • Systematycznie sprawdzać prace wykonane samodzielnie przez ucznia, • Dostosowanie wymagań dotyczy głównie formy sprawdzania i oceniania wiedzy z tego zakresu, zamiast klasycznych dyktand można robić sprawdziany polegające na uzasadnianiu pisowni danych wyrazów, • Oceniać odrębnie poprawność merytoryczną pracy i odrębnie ortograficzną, dysortografia nie zwalnia ucznia z nauki ortografii i gramatyki, 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyłączenie z oceny błędów ortograficznych, • Uwzględnienie w ocenie problemów z formą graficzną prac pisemnych, • Akceptowanie pisma drukowanego, • Materiały do czytania powinny być przejrzyste, pisane większą czcionką, • Wydłużyć czas pracy, • Kontrolować stopień zrozumienia przeczytanych przez ucznia poleceń, • Przewaga odpowiedzi ustnych przy ocenie nad pisemnymi, • Sprawdzanie wiadomości z mniejszych partii materiału, • Podczas prezentacji materiału zestawiać zjawiska gramatyczne z języka polskiego ze zjawiskami gramatycznymi charakterystycznymi dla języka obcego, • Podczas odczytu tekstu przez nauczyciela pozwalać na korzystanie z podręcznika przez ucznia, 	<ul style="list-style-type: none"> • Monitorowanie pracy ucznia (notatki, ćwiczenia), • Precyzyjne formułowanie poleceń, • Poprawność ortograficzna nie wpływa na ocenę, • Umożliwienie zaliczenia części materiału w formie ustnej.

<p>Uczeń posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego lub zindywidualizowanej ścieżki kształcenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc w wyrównywaniu zaległości w nauce, wynikających z absencji chorobowej – w formie pomocy koleżeńskiej lub zajęć dydaktyczno – wyrównawczych; • aktywizowanie klasy do pomocy uczniowi; • uwzględnianie w procesie dydaktycznym zmiennego samopoczucia i sprawności psychofizycznej ucznia; • stosowanie wzmoceń pozytywnych (pochwały, nagradzania); • stwarzanie atmosfery akceptacji i życzliwości; • wspieranie i umożliwianie uczniowi nawiązywania kontaktów społecznych; • uwrażliwienie uczniów zdrowych na potrzeby i przeżycia ucznia chorego; • przy ocenianiu należy oddzielać te obszary i umiejętności, w których mogą występować zaburzenia spowodowane ubocznym działaniem leków; • w okresie zaostrzenia choroby nie obciążać ucznia dodatkowymi stresami (testami, klasówkami), zmniejszać stopień trudności zadań; wiadomości sprawdzać raczej w okresach poprawy stanu zdrowia i samopoczucia. 	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc w wyrównywaniu zaległości w nauce, wynikających z absencji chorobowej – w formie pomocy koleżeńskiej lub zajęć dydaktyczno – wyrównawczych; • aktywizowanie klasy do pomocy uczniowi; • uwzględnianie w procesie dydaktycznym zmiennego samopoczucia i sprawności psychofizycznej ucznia; • stosowanie wzmoceń pozytywnych (pochwały, nagradzania); • stwarzanie atmosfery akceptacji i życzliwości; • wspieranie i umożliwianie uczniowi nawiązywania kontaktów społecznych; • uwrażliwienie uczniów zdrowych na potrzeby i przeżycia ucznia chorego; • przy ocenianiu należy oddzielać te obszary i umiejętności, w których mogą występować zaburzenia spowodowane ubocznym działaniem leków; • w okresie zaostrzenia choroby nie obciążać ucznia dodatkowymi stresami (testami, klasówkami), zmniejszać stopień trudności zadań; wiadomości sprawdzać raczej w okresach poprawy stanu zdrowia i samopoczucia 	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc w wyrównywaniu zaległości w nauce, wynikających z absencji chorobowej – w formie pomocy koleżeńskiej lub zajęć dydaktyczno – wyrównawczych; • aktywizowanie klasy do pomocy uczniowi; • uwzględnianie w procesie dydaktycznym zmiennego samopoczucia i sprawności psychofizycznej ucznia; • stosowanie wzmoceń pozytywnych (pochwały, nagradzania); • stwarzanie atmosfery akceptacji i życzliwości; • wspieranie i umożliwianie uczniowi nawiązywania kontaktów społecznych; • uwrażliwienie uczniów zdrowych na potrzeby i przeżycia ucznia chorego; • przy ocenianiu należy oddzielać te obszary i umiejętności, w których mogą występować zaburzenia spowodowane ubocznym działaniem leków; • w okresie zaostrzenia choroby nie obciążać ucznia dodatkowymi stresami (testami, klasówkami), zmniejszać stopień trudności zadań; wiadomości sprawdzać raczej w okresach poprawy stanu zdrowia i samopoczucia
--	--	---	---

<p>Zespół Aspergera</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omawianie niewielkich partii materiału o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej) • systematyczne przywoływanie uwagi i kontaktu wzrokowego • stosowanie prostych, jasnych komunikatów bezpośrednio do ucznia • ustalenie systemu nagradzania za właściwe zachowanie i aktywność na lekcji i konsekwentnie jego wdrażanie i przestrzeganie • wydłużenie lub ustalenie określonego czasu pracy (odliczanie upływu czasu na wykonanie zadania) • przygotowanie ucznia do wszelkich zmian w otoczeniu i rozkładzie dnia, • utrzymywanie systematycznych kontaktów z rodzicami ucznia, • zachęcanie do nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami • dbanie o optymalną pozycję ucznia autystycznego w klasie • nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy • korzystać z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawianie niewielkich partii materiału o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej) • systematyczne przywoływanie uwagi i kontaktu wzrokowego • stosowanie prostych, jasnych komunikatów bezpośrednio do ucznia • ustalenie systemu nagradzania za właściwe zachowanie i aktywność na lekcji i konsekwentnie jego wdrażanie i przestrzeganie • wydłużenie lub ustalenie określonego czasu pracy (odliczanie upływu czasu na wykonanie zadania) • przygotowanie ucznia do wszelkich zmian w otoczeniu i rozkładzie dnia, • utrzymywanie systematycznych kontaktów z rodzicami ucznia, • zachęcanie do nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami • dbanie o optymalną pozycję ucznia autystycznego w klasie • nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy • korzystać z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • omawianie niewielkich partii materiału o mniejszym stopniu trudności (pamiętając, że obniżenie wymagań nie może zejść poniżej podstawy programowej) • systematyczne przywoływanie uwagi i kontaktu wzrokowego • stosowanie prostych, jasnych komunikatów bezpośrednio do ucznia • ustalenie systemu nagradzania za właściwe zachowanie i aktywność na lekcji i konsekwentnie jego wdrażanie i przestrzeganie • wydłużenie lub ustalenie określonego czasu pracy (odliczanie upływu czasu na wykonanie zadania) • przygotowanie ucznia do wszelkich zmian w otoczeniu i rozkładzie dnia, • utrzymywanie systematycznych kontaktów z rodzicami ucznia, • zachęcanie do nawiązywanie kontaktów z rówieśnikami • dbanie o optymalną pozycję ucznia autystycznego w klasie • nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy • korzystać z pomocy nauczyciela wspomagającego przy odczytywaniu poleceń i tekstów oraz przy zapisywaniu odpowiedzi
<p>Zagrożenie niedostosowaniem społecznym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyznaczanie większej ilości czasu na zadania wymagające czytania, pisanie, • dzielenie materiału do nauki na mniejsze części, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyznaczanie większej ilości czasu na zadania wymagające czytania, pisanie, • dzielenie materiału do nauki na mniejsze części, 	<ul style="list-style-type: none"> • wyznaczanie większej ilości czasu na zadania wymagające czytania, pisanie, • dzielenie materiału do nauki na mniejsze części,

	<ul style="list-style-type: none"> • zachęcanie do staranności wykonywanych prac • pozytywne motywowanie do pracy nad przewyżaniem istniejących trudności, itp., • stopniowanie sytuacji zadaniowych, tak by uczeń mógł odnieść sukces, • częste odwoływanie się do sytuacji z życia codziennego i do konkretów, • częste powtarzanie nowych treści, • pomaganie w selekcji materiału do nauki, • wyznaczanie konkretnych partii materiału do nauki w domu, • wzmacnianie poczucia własnej wartości, itp., • wydawanie krótkich poleceń, • zadawanie pytań pomocniczych, • indywidualizowanie pracy lekcyjnej, • udzielanie pomocy w selekcji materiału do nauki, • dzielenie materiału do opanowania na mniejsze części, • w czasie lekcji upewnianie się czy uczeń właściwie zrozumiał treść zadań i poleceń • ukierunkowywanie na właściwą odpowiedź poprzez zadawanie pytań pomocniczych, naprowadzanie na prawidłowe rozwiązanie, • bazowanie na przykładach z życia codziennego, • ocenianie za wkład pracy w wykonanie zadania, chęci, • częste chwalenie ucznia 	<ul style="list-style-type: none"> • zachęcanie do staranności wykonywanych prac • pozytywne motywowanie do pracy nad przewyżaniem istniejących trudności, itp., • stopniowanie sytuacji zadaniowych, tak by uczeń mógł odnieść sukces, • częste odwoływanie się do sytuacji z życia codziennego i do konkretów, • częste powtarzanie nowych treści, • pomaganie w selekcji materiału do nauki, • wyznaczanie konkretnych partii materiału do nauki w domu, • wzmacnianie poczucia własnej wartości, itp., • wydawanie krótkich poleceń, • zadawanie pytań pomocniczych, • indywidualizowanie pracy lekcyjnej, • udzielanie pomocy w selekcji materiału do nauki, • dzielenie materiału do opanowania na mniejsze części, • w czasie lekcji upewnianie się czy uczeń właściwie zrozumiał treść zadań i poleceń • ukierunkowywanie na właściwą odpowiedź poprzez zadawanie pytań pomocniczych, naprowadzanie na prawidłowe rozwiązanie, • bazowanie na przykładach z życia codziennego, • ocenianie za wkład pracy w wykonanie zadania, chęci, • częste chwalenie ucznia 	<ul style="list-style-type: none"> • zachęcanie do staranności wykonywanych prac • pozytywne motywowanie do pracy nad przewyżaniem istniejących trudności, itp., • stopniowanie sytuacji zadaniowych, tak by uczeń mógł odnieść sukces, • częste odwoływanie się do sytuacji z życia codziennego i do konkretów, • częste powtarzanie nowych treści, • pomaganie w selekcji materiału do nauki, • wyznaczanie konkretnych partii materiału do nauki w domu, • wzmacnianie poczucia własnej wartości, itp., • wydawanie krótkich poleceń, • zadawanie pytań pomocniczych, • indywidualizowanie pracy lekcyjnej, • udzielanie pomocy w selekcji materiału do nauki, • dzielenie materiału do opanowania na mniejsze części, • w czasie lekcji upewnianie się czy uczeń właściwie zrozumiał treść zadań i poleceń • ukierunkowywanie na właściwą odpowiedź poprzez zadawanie pytań pomocniczych, naprowadzanie na prawidłowe rozwiązanie, • bazowanie na przykładach z życia codziennego, • ocenianie za wkład pracy w wykonanie zadania, chęci, • częste chwalenie ucznia
--	---	---	---

	indywidualnie i na forum klasy.	indywidualnie i na forum klasy. •	indywidualnie i na forum klasy. •
Sytuacja kryzysowa, traumatyczna	<ul style="list-style-type: none"> • Umożliwić zaliczenie materiału w późniejszym terminie, • Podzielić materiał na mniejsze partie, • Przedłużyć czas pracy ucznia, nie ponaglać, nie krytykować i nie zawstydząć w obecności klasy, • Zadbać o rozwój strefy emocjonalne ucznia, • Odpytywać ucznia na osobności, 	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie przyjaznej i spokojnej atmosfery, • Uwzględnianie problemów ucznia w odniesieniu do zachowania na lekcji, • Ewentualne zapewnienie dodatkowych terminów prac pisemnych i odpowiedzi, • Unikanie krępujących, osobistych pytań wynikających z tematu lekcji, 	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie przyjaznej i spokojnej atmosfery, • Uwzględnianie problemów ucznia w odniesieniu do zachowania na lekcji, • Ewentualne zapewnienie dodatkowych terminów prac pisemnych i odpowiedzi, • Unikanie krępujących, osobistych pytań wynikających z tematu lekcji,
Uczeń zdolny	<ul style="list-style-type: none"> • Indywidualizować proces nauczania, • Stopniować trudności, • Udzielać pomocy koleżeńskiej i powierzanie odpowiedzialnych ról. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w fakultetach, • Przygotowanie do konkursów i olimpiad, • Dostarczenie dodatkowych materiałów do pracy własnej, • Udział w wymianie i warsztatach językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Stosowanie różnorodnych metod nauczania, w tym aktywizujących, • Indywidualizowanie pracy z uczniem jednocześnie nie alienując go, • Przygotowanie do konkursów i olimpiad, • Zachęcanie do samokształcenia (metoda port folio), samooceny i samokontroli, • Samorealizacja (własne projekty), • Udział w zajęciach dodatkowych.